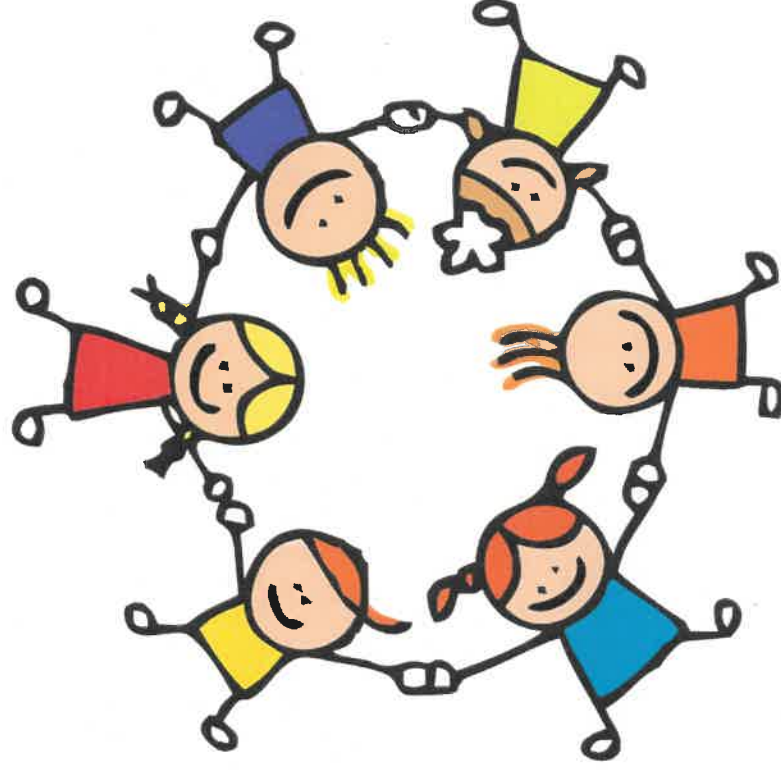

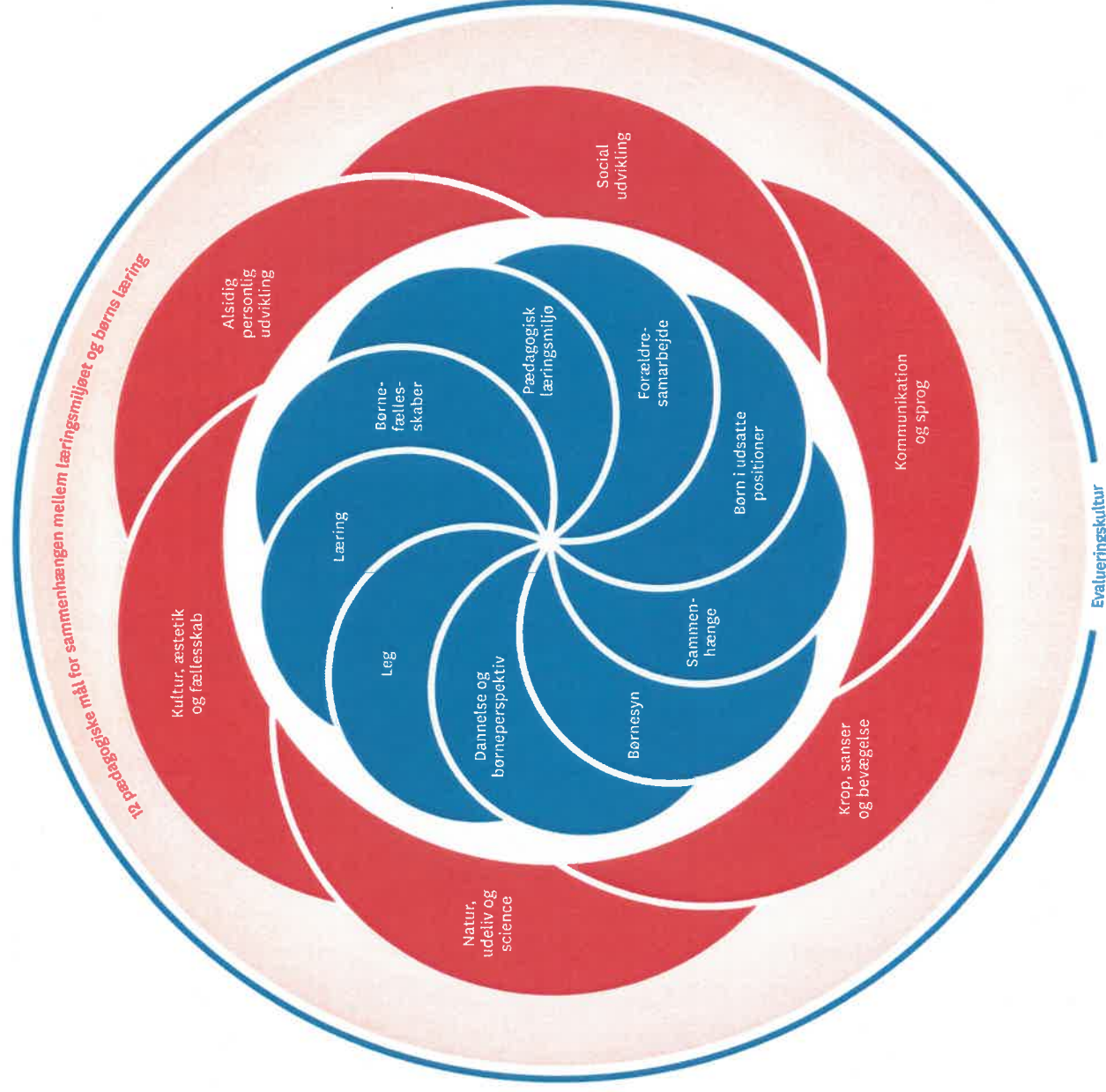
Pædagogisk læreplan for Børnehuset Østerled 2020

B Ø R N E H U S E T ØSTERLED

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

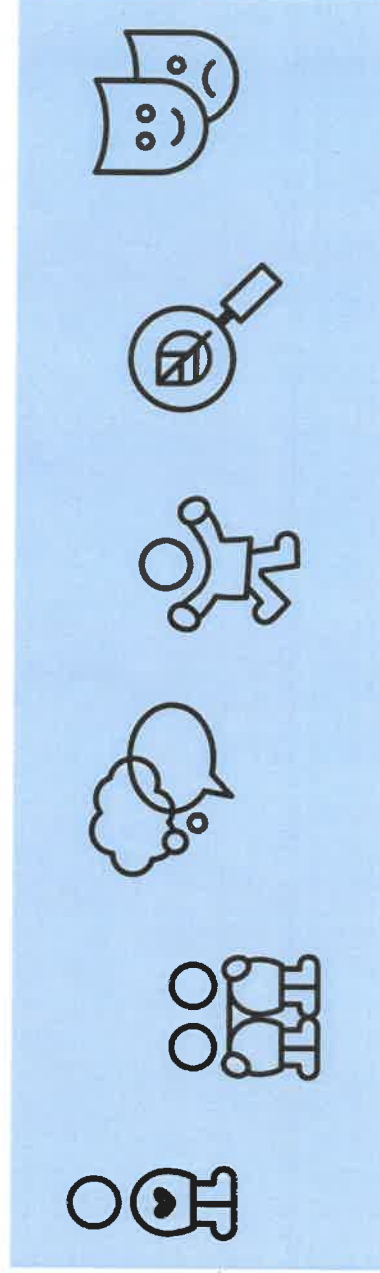
Børnehuset Østerled ligger centralt i Hedensted by. Vi er organiseret i teams, to børnehaveteams og et vuggestue-team. I Børnehuset Østerled er der plads til 26 vuggestuebørn og 80 børnehavebørn. Medarbejderstaben fordeles med ca 67% pædagoger og 33% medhjælpere.

Børnehuset Østerled har madordning. Det er en fuldkostordning uden merbetaling. Børnehuset Østerled har spisemærket Sølv, dvs at økologiprocenten i vores madtilbud ligger mellem 60 og 90%, typisk omkring de 80.

Leggepladserne er indrettet således, at barnet gennem leg kan få tilgodeset stimulering af den grundlæggende motoriske udvikling.

Huset er indrettet således, at børnene kan færdes frit i gruppelokalerne, fællesrummet og motorikrummet. Gruppelokalerne danner base, når der er gruppetid og spisning. Gruppetiden er der, hvor de voksne har noget særligt tilrettelagt pædagogisk arbejde for med børnene.

Vuggestue og børnehave samarbejder dagligt om at åbne og lukke børnehuset.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn og børneperspektiv:

- Alle børn har betydning og skal opleve at være **værdifulde**
- **Børns ressourcer** ses og der værnes om deres forskelligheder og ret til at udvikle sig forskelligt
- Gennem relationen understøttes alle børns **selvstændighed** og **initiativ**, og samtidig med skal de have den **nærvær** og **omsorg**, som de har brug for
- **Alle børn har en stemme**. Børn skal føle sig set og forstået, og at de har værdi i fællesskabet.

Dannelse og Læring

- Børn skal opleve sig som **aktive medskaber** af egen læring og udvikling
- Læring handler ikke alene om at tilegne sig faktuel viden, men også om forankringen af **værdier** og viden i barnets personlighed. Her arbejdes bl.a. med KLAR til Læring
- Børns læring foregår med kroppen og med sanser, såvel som i tanke og tale. **Børn lærer gennem sociale interaktioner, ved at undre sig, opleve nyt og afprøve.**
- Børnene skal opleve at være aktiv deltagende i et **demokrati**
- Børns grundlæggende **nysgerrighed** og **lyst til at lære** skal understøttes

Leg og børnefællesskaber

- **Børns leg** respekteres og anerkendes som en vigtig læringsform.
- Der skabes rammer, der understøtter børns spontane og selvorganiserede lege, og der er samtidig blik for at skabe **legefællesskaber**, hvor alle børn trives
- Børn skal indgå i et **socialt fællesskab** sammen med andre børn og voksne, hvor relationen styrker og udvikler børnenes personlige, sociale og faglige kompetencer
- Der er plads til det **enkelte barns** initiativ og deltagelse, men også til, at barnet kan begå sig i verden med **indlevelse** i og **forståelse** for andre.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Læringsmiljø:

- Læringsmiljøerne skal tage højde for, at børns udvikling og læring sker i **mangfoldige processer** gennem en vekslen mellem børnenes egne igangsatte **lege, voksenstyrede** aktiviteter og hverdagens **rutiner**
- Læringsmiljøerne skal være **trygge og alsidige**, som fremmer en **eksperimenterende** tilgang, og som giver lyst og mod til at lære mere, men som også giver plads til at blive udfordret, famle og fejle
- Læringsmiljøerne skal tage udgangspunkt i **børnenes perspektiv**, hvor deres ideer, meninger og oplevelser inddrages, men hvor vi også varetager **børnenes interesser og tarv**.
- Der skal skabes **differentierede læringsmiljøer** – både de fysiske og de faglige rammer
- De voksne adfærd og relation understøtter børnenes læreproces - uanset om det er leg, aktiviteter eller hverdagens rutiner. Det er **måden vi er sammen med børnene på** – som er afgørende.

Det betyder, at vi i vores dagtilbud: De voksne møder børnene med en for forståelse af, at barnet altid gør det bedste det kan.

Personalet benytter sig af pædagogisk situationsanalyse, for at blive klogere på de gode pædagogiske valg, og tilrettelægger læringsmiljøet efter børnegruppens behov. Det betyder, at rummenes indretning er fleksibel og tilpasses det aktuelle behov. Der er opmærksomhed på, at rummene skal kunne tilgodesee flere forskellige behov: Den aktive Zone med plads til bevægelse – aktiv zone med vokseninitierede tiltag – aktiv zone med børneinitierede tiltag – stillezone med rum til fordybelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejdet mellem forældre og dagtilbud:

- Forældre er vigtige og afgørende personer for deres børns trivsel og udvikling. Derfor arbejdes der hele tiden på et godt og **forpligtende** samarbejde med forældrene, hvor der er **gensidig respekt** for hinanden.
- **Barnets forældre skal inddrages og involveres** i dagtilbuddets arbejde, og understøtte stimulerende hjemmelæringsmiljøer. Det sker gennem et samarbejde, der tager afsæt i den enkelte familie, hvor familiens ressourcer bringes i spil – og hvor forældre og dagtilbud i fællesskab drøfter hvordan barnets læring, udvikling og trivsel kan fremmes.
- **KLAR til Læring** understreger vigtigheden af, at vi har et **tæt samarbejde** med forældrene

Børns trivsel, læring og udvikling er et fælles ansvar og sammen skabes de bedste rammer for børn. Fordi **forældre gør en forskel.**

Det betyder, at vi i vores dagtilbud holder en tæt kontakt med forældrene. Vi insisterer på daglig kontakt på trods af elektronisk fremmøderegistrering, både ved ankomst og afsked. Der er ofte små beskedere eller oplevelser, vi gerne vil dele med hinanden.

Vi har faste forældresamtaler ved indskrivning – overgang fra vuggestue til børnehave – og overgang til brobygning. Derudover afholder vi forældresamtaler efter behov, forældrenes eller børnehusets – altid med barnets trivsel og udvikling som omdrejningspunkt.

2020 indgår vi i samarbejdet Styrke på Tværs, hvor sundhedsplejen er gennemgående figur i alle overgange. Familiens samarbejde med sundhedsplejersken videreføres således ind i barnets institutionsliv.

To gange om måneden deler medarbejderne viden om nogle pædagogiske tiltag skriftligt med forældrene. De udarbejder et nyhedsbrev, der tager afsæt i det pædagogiske arbejde med børnegruppen. Der forklares, hvad målet med arbejdet er, hvordan har vi arbejdet med det og hvad kan forældrene med fordel videreføre/arbejde med hjemme også.

Forældres deltagelse i børnehusets traditioner – sensommerfest, fernisering, fødselsdage, valg til bestyrelse mv er en vigtig samarbejdsflade. Her skabes også kendskab forældre imellem og styrker sammenhængskraften i forældregruppen.

Forældrebestyrelsen arrangerer årgangssammenkomster, hvor formålet er, at forældrene får større kendskab til hinanden, et kendskab der kan bære ind i skoleverdenen.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn kan af forskellige grunde være i en udsat position af kortere eller længere varighed. I Læring arbejdes der med **børnelinealen**, og hvor fokus er på at fremmetrivsel for alle børn. Alle børn skal opleve at være i og forblive i grønne positioner – **’Stay green’**. Derfor samarbejder det pædagogiske personale med andre tværfaglige samarbejdspartnere, så der sker en **rettidig** indsats i forhold til børn i udsatte positioner. Samtidig med arbejdes der med **mangfoldige fællesskaber**, hvor der er fokus på børns ressourcer og der værnes om deres forskelligheder.

Det betyder, at vi i vores dagtilbud fortløbende iagttager børnenes trivsel, udvikling, samspil og deltagelsesmuligheder.

Personalet afholder teammøder, hvor børnenes trivsel og udvikling gøres til genstand for fremtidig pædagogisk indsats. RARRT med de 12 samspilstemaer bruges som udgangspunkt til at sætte fokus på pædagogens relationelle tilgang til barnet og børnegruppen. Læringsmiljøer tilrettelægges så det både tilgodeser behov i forhold til enkelte børn i udsatte positioner og hele børnegruppen. Det, det enkelte barn viser behov for, kan børnegruppen som sådan ofte have gavn af at beskæftige sig med. Børnene tilhører en fast basisgruppe, indenfor denne gruppe dannes der så forskellige læringsmiljøer af varierende børnesammensætninger. Det kan for eksempel være et fokus på relationer, hvor et barn(eller flere) har få og sårbare relationer, så etableres der aktiviteter med relationsdannelse for øje – ture væk fra huset i små grupper, hvor pædagogerne har sat fokus på at styrke børnenes muligheder for at få øje på hinanden.

Børnelinealen og samarbejdsguiden er redskaber, der sammen med sprogvurderinger og kompetencehjulet anvendes til afdækning og planlægning af pædagogiske tiltag og handleplaner. Ved behov for særlige indsatser har vi et nært samarbejde med TIP-teamet (Teamet for Inkluderende Pædagogik) og PPR(Pædagogisk Psykologisk Rådgivning). Vi afholder faste møder med tale-hørekon-sulent og psykolog, hvor vi sammen med forældrene drøfter problemstillinger, vi ønsker yderligere sparring på, eller aftaler afdækning af konkret udfordring.

Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Alle børn har brug for at der skabes **sammenhæng** i forbindelse med overgange. Dagtilbud arbejder sammen med skolen om at **forbinde de to arenaer** i brobygningen. Målet er, at børnene får et **godt kendskab** til skolen og SFO'en – både de fysiske rammer, personale og børn. Det betyder at personalet, i både dagtilbud og skole, har fokus på at **skabe sammenhæng mellem kultur og indhold** de to steder. Men også at sikre, at det kendskab og den viden, der allerede er omkring barnet, bruges i barnets videre færd.

Dagtilbuddet støtter og styrker børnenes sociale, personlige og faglige færdigheder, bl.a. gennem **KLAR til Læring og de seks læreplanstemaer**.

Det betyder, at vi i vores dagtilbud:

I Østerled hedder de kommende skolebørn Maxibørn. De samles i en særskilt gruppe 7 måneder før brobygning, altså medio august.
Det er gennemgående medarbejdere, der er tilknyttet maxigruppen, og som fortsætter sammen med børnene i brobygningen frem til august.
Læringsmiljøet tager stadig udgangspunkt i børnegruppens behov, men med et særligt fokus på mere konkrete kompetencer, eksvis selvhjulpethed, førskriftlige færdigheder, selvstændighed osv.
Læringsmiljøet er stadig tilrettelagt i mindre grupper.
Inden skoleindskrivningen afholdes samarbejdsrunde med forældrene. Dagsorden tager udgangspunkt i De 7 kompetencer, og der aftales fælles udviklingspunkter frem til brobygningens start. Referatet fra mødet udgør overlevering til skolen.
I tilfælde af særlige indsatser aftales der en mere dybtgående overlevering efter aftale med forældrene og eventuelle samarbejdspartnere.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

De ældste børn – maxigruppen, har en fast aftale med Plejecenter Bøgely om at slå katten af tønden hos dem. Børn og ældre nyder samværet om denne gamle tradition.

Plejecenteret har desuden hvert forår ændrer, der passer deres ællinger i den beskyttede atriumgård. Vi søger dem og følger dem fra små ællinger til den dag, hvor de er væk, fordi de selv kunne flyve ud i verden.

Vi benytter lokalområdets forskellige legepladser, grønne områder i nærmiljøet – put&take, Mosen mm.

Hedensted Bibliotek er et godt videnscenter at hente information fra sammen med børnene.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

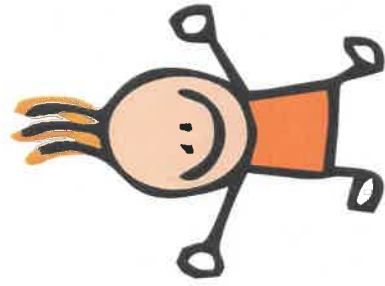
Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Indretning af lokaler og uderummet tager afsæt i børnenes perspektiv. Når et læringsmiljø planlægges, vurderes og justeres skal børnenes perspektiv altid have en væsentlig stemme. Vi arbejder med dette gennem dialog med børnene, interviews, videooptagelser mm. Østerled benytter sig af nogle af tankerne, der ligger bag LEAN, forstået således at hver ting har sin plads. Det betyder, at børnene kan se, hvad der er i hvilke legeskuffer, de har faste pladser, så de ved, hvor de skal finde det, de gerne vil lege med.

På en pædagogisk dag har vi arbejdet med de fire søner for rum og læring, og dette er nu en naturlig del af den måde vi anskuer vores bygninger og legeplads på.

Børnenes egenproduktion tillægges værdi og udstilles for alle. Det nye værksted er indrettet således, at det er et læringsmiljø med åbne reoler, der tilgodeser børnenes mulighed for at styrke kreativitet og nysgerrighed på forskellige materialer (Shanes Verden) Traditionen med børnenes egne portrætmaleri giver dem mulighed for at være i en længerevarende skabelsesproces, der sluttet af med Fernisering, hvor malerierne udstilles for hele familien og der er lidt spiseligt, som der jo er til en rigtig fernisering.

Som alle andre steder, hvor der færdes børn, sker det, at der bliver tegnet på steder, der ikke er beregnet til det – gulve, vægge, møbler mm. I de tilfælde vægter vi højt, at vi ved fælles hjælp igen fjerner de uhenigtsmæssige tegninger, så huset fremstår rent og pænt, som vi gerne vil have det. Børnene giver i interviews udtryk for, at det synes det er rar, at der er rent og pænt (PLL).

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, trykthed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

ROBUSTHED

Vi styrker børnenes robusthed ved at skabe trygge rammer, hvor børnene kan afprøve nye ting og tilegne sig ny læring.

GODE OMGANGSFORMER

For at styrke de gode omgangsformer er det vigtigt, at alle voksne omkring børnene er bevidste om at være gode rollemodeller og vise, hvordan man omgås hinanden med gensidig respekt og tolerance.

NYSGERRIGHED

At give oplevelser som udfordrer barnets udvikling, fantasi og kreativitet giver børnene mulighed for at øve sig i at løse problemer, eksperimentere, være fleksible og tænke i nye handle muligheder.

BEHOVSUDSÆTTELSE

I det varme miljø er der mulighed for, at barnet kan øve sig i at udsætte sine behov og blive anerkendt alligevel.

AUTOMATISERING

For at styrke børnenes automatisering tager de voksne ansvar for faste rammer og struktur ved hjælp af daglige rutiner. Børnene har derigennem mulighed for at øve sig og til sidst mestre f.eks. selvhjulpenhed ved at kunne tage tøj på selv.

SELVREGULERING/SELVDISCIPLIN

Ved at de voksne kan rumme det enkelte barns følelser, får barnet mulighed for at øve sig i at tackle egne følelser og frustrationer.

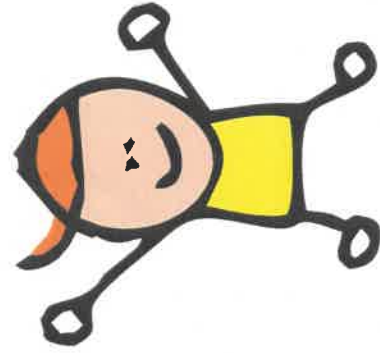
VEDHOLDENHED

For at styrke børnenes vedholdenhed er det vigtigt, at de voksne er nærværende og anerkendende, samt motiverer børnene til at opnå målet om f.eks. at lære at tage flyverdragt på selv.

B Ø R N E H U S E T

ØSTERLED

Social udvikling

“Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

ROBUSTHED

Gennem anerkendende relationer får barnet mulighed for at styrke sin robusthed og udvikle forståelse af sig selv og omverdenen.

GODE OMGANGSFORMER

For at styrke de gode omgangsformer lærer vi børnene om ansvarlighed overfor andre og sig selv. Børnene oplever, at deres handlinger har betydning for tingenes eksistens og for andre og egen reaktion. Det gør vi via kropssprog, god dialog og anerkendelse. Derved lærer vi børnene om de sociale spilleregler.

NYSGERRIGHED

At børnene får mulighed for sammen med andre at udforske og bidrage til fællesskabet og derigennem får erfaringer om konsekvens og reaktion på egne og andres handlinger.

BEHOVSDSÆTTELSE

Vi styrker børnenes behovsudsættelse når vi indgår i anerkendende relationer, der danner grobund for udvikling af gode sociale kompetencer. - F.eks. at kunne dele og kunne udvise empati.

AUTOMATISERING

I dagligdagens forskellige arenaer har børnene mulighed for at øve sig i at udvikle empatiske evner. Gode sociale kompetencer er med til at skabe og vedligeholde gode venskaber.

SELVREGULERING/SELVDISCIPLIN

For at styrke børnenes udvikling af selvregulering/selvdisciplin hjælper vi børnene til at kunne forstå sig selv og regulere egne følelser og adfærd gennem nære relationer, dialog og trygge faste rammer.

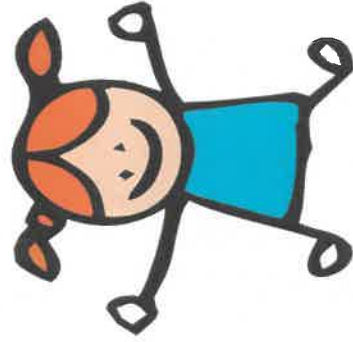
VEDHOLDENHED

Vi støtter børnene i at lære at forstå, at deres bidrag til fællesskabet er vigtig og nødvendigt, også selvom de pludselig får lyst til noget andet.

B Ø R N E H U S E T

ØSTERLED

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale.

Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og idéer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

ROBUSTHED

For at styrke børnenes robusthed sprogligt arbejder vi med at sætte ord på følelser, handling og oplevelser i dagligdagen.

GODE OMGANGSFORMER

Det er et fælles arbejds punkt personale/forældre imellem at styrke børnene i udvikling af gode sproglige vaner.

NYSGERRIGHED

For at børnene får mulighed for at knytte ord til oplevelser, begreber og virkelighed, taler vi med børnene om, hvad de bliver optaget af.

BEHOVSDSÆTTELSE

Øver vi, når vi har dialog med hinanden, skiftes til at lytte og tale, ikke tale i munden på hinanden eller må vente på f.eks. en ledig plads ved højt læsningen.

AUTOMATISERING

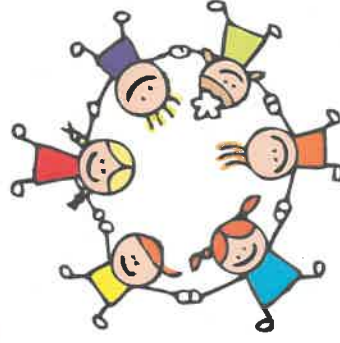
Gennem bl.a. dialogisk læsning øver vi og giver vi mulighed for at gentage f.eks. læse den samme bog igen og igen eller spille spil.

SELVREGULERING/SELVDISCIPLIN

Mindre grupper giver barnet mulighed for at tale færdigt, ikke blive afbrudt, så der skabes gode sproglige erfaringer.

VEDHOLDENHED

Vi giver mulighed for, at børnene færdiggør en fortælling og opmuntrer til udvikling og nuancer i barnets spørgsbrug.

B Ø R N E H U S E T

ØSTERLED

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen".

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.
- At børnene får kendskab til kroppens grundlæggende funktioner, og bliver støttet i at udvikle forståelse og respekt for egen og andres kropslighed.

ROBUSTHED

Vi støtter børnene i at lære, at det er vigtigt at øve sig for at kunne mestre. Robustheden handler også om, at børnene får indsigt, hvad deres krop kan og har brug for.

GODE OMGANGSFORMER

Vi støtter børnene i at få øje på, at vi ikke alle har de samme præferencer. Vi støtter børnene i at udvikle evnen til at kunne justere sig selv og deres bevægelser i forhold til de andre børn og voksne.

NYSGERRIGHED

I planlægningen af læringsmiljøerne er vi opmærksomme på at følge børnenes nysgerrighed, styrke deres følelse af at være modige.

BEHOVSUDSÆTTELSE

Vi arbejder på værkstedet og venter på tur, når vi leger sanselige - venter på et ledigt motorikrum - vente på ledig cykel, vente på mad eller en ledig kælkk.

AUTOMATISERING

Vi øver os i det samme igen og igen, til vi kan det. F.eks. gå balance, slå kolbøtter, spise broccoli - klippe med en saks, vaske hænder.

SELVREGULERING/SELVDISCIPLIN

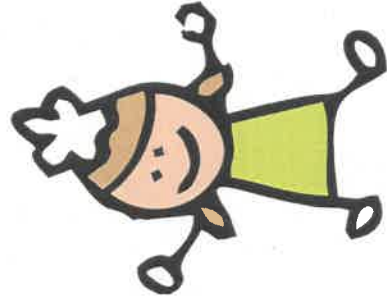
Øver sig i, at ikke alle forventninger indfries f.eks. at man ikke vinder i stoledans hver gang - kan tale, at andre er dygtigere til noget. Vi støtter børnene i at lære deres egne kropslige signaler at kende, og agere hensigtsmæssigt på dem.

VEDHOLDENHED

Vi laver aktiviteter/værksteder over flere dage - Gøre det færdigt, vi starter på. Vi skaber mulighed for at aktiviteter kan gentages flere gange. Hverdagsrutiner - selv tage tøj på, toiletbesøg - understøtter børnenes mulighed for at udvikle deres vedholdenhed.

B Ø R N E H U S E T
ØSTERLED

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

ROBUSTHED

For at styrke børnenes robusthed arbejder vi bl.a. med kendskab til årstidernes skiften, kulde, varme m.m. Alle sanser bliver udfordret i forbindelse med naturoplevelser.

GODE OMGANGSFORMER

Vi bruger legepladsen hver dag, hvor vi øver og udvikler respektfuld adfærd overfor vores fælles natur.

NYSGERRIGHED

For at styrke børnenes nysgerrighed i forhold til natur hjælper vi gennem kropssprog og egen begejstring børnene til at udforske og opleve naturen omkring os.

BEHOVSDSÆTTELSE

For at styrke børnenes behovsudsættelse viser de voksne, hvordan man behandler naturen med respekt. Vi giver dem en oplevelse og forståelse af, at deres handlinger har betydning for naturen.

AUTOMATISERING

Der følger bestemte aktiviteter og traditioner med til de forskellige årstider, som børnene kan huske fra år til år - f.eks. Blomsterdag.

SELVREGULERING/SELVDISCIPLIN

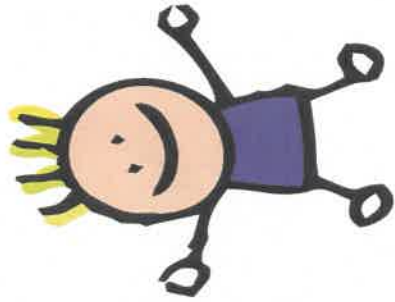
Støtter børnene i at kunne begynde at regulere sig selv og deres tøj i forhold til vejret. Selvregulering og selvdisciplin kommer også i spil, når vi venter på at det vi har sæt vokser op og bliver klar til høst. Reglerne på legepladsen er med til at passe på de ressourcer vi har, børnene øver sig i at huske og efterleve.

VEDHOLDENHED

Ved lange dage på legepladsen kan lege sættes på pause mens der er frokost, og samles op igen efter. Eksempelvis store oprydningssopgaver med træstammer mm kræver vedholdenhed fra både børn og voksne.

B Ø R N E H U S E T
ØSTERLED

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

ROBUSTHED

At deltage aktivt i eksvis dukketeater styrker barnets robusthed, idet barnet øver sig i at stå frem foran en større gruppe. Robusthed handler også om, at barnet IKKE blev den, der skulle lave dukketeater. Således at de lærer at møde, forstå og deltage i mangfoldigheden.

GODE OMGANGSFORMER

Blive præsenteret for mange forskellige situationer/miljøer og derigennem får erfaring i at opføre sig passende til situationen f.eks. ved besøg på plejehjem.

NYSGERRIGHED

Tilgængelige og forskelligartede materialer understøtter og pirrer børnenes skabertrang og kreativitet. De internationale uger pirrer børnenes nysgerrighed på andre kulturer og levemåder.

BEHOVSUDSÆTTELSE

Ved spisning øver vi at vente med at få mad, indtil fadet når rundt og først spise, når alle er klar. Vi øver også at lære at udsætte egne ønsker til fordel for vennernes.

AUTOMATISERING

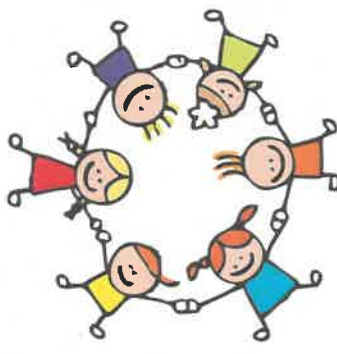
At skabe og fastholde traditioner giver barnet mulighed for genkendelse fra år til år. Automatisering øves i de daglige rutinesituationer, hvor Østerleds normer og traditioner afspejles.

SELVREGULERING/SELVDISCIPLIN

At udfylde en rolle i f.eks. cirkus man er blevet tildelt, men som ikke var ønskerollen.

VEDHOLDENHED

Barnet bliver i en given aktivitet, til den er færdig f.eks. indtil alle har prøvet. Man bidrager til fællesskabet, ved at alle får plads.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

Vi har arbejdet med forskellige modeller for evaluering for at finde den, vi synes understøtter og udvikler vores praksis bedst. Vi er landet på en model fra Parallelløbet for ledere og faglige fyrtårne på VIA 2020. Se vedlagt. Vi har arbejdet med skemaet teamvis dels på teammøder og dels på personalemøder. Evalueringerne samles i en mappe, som så også kan give inspiration til de øvrige teams. Vi øver os i at arbejde med systematikken. Vi arbejder med at skabe og fastholde fokus på pædagogens positionering i forhold til børnegruppen og det læringsmiljø der arbejdes med.

Refleksionsmøder med referater – en gang månedligt afholdes et refleksionsmøde for pædagogisk uddannet personale. Emnet for refleksion tager afsæt i pædagogiske dilemmaer, strømninger, supervision, analyse af læringsmiljøer. Refleksionsmødet er ikke et beslutningsforum – udelukkende fælles refleksion i et pædagogisk perspektiv. Refleksionsmøderne er med til at kvalificere og fastholde den pædagogiske retning,(eksvis MLE, børnelinealen, RARRT) og opretfolde det faglige niveau og det fælles faglige sprog.

Dokumentation af det pædagogiske arbejde foregår dels ved daglige samtaler med forældre og via fotos på Tabulex. Den skriftlige dokumentation af det pædagogiske arbejde udføres via nyhedsbreve til forældrene, hvor de pædagogiske overvejelser og begrundelser for ilttag beskrives med afsæt i et læreplanstema sammenholdt med en eller flere af de 7 kompetencer fra KLAR til læring. Ofte beskrives det, hvordan forældrene kan skabe kobling til det, de foretager sig i hjemmet.

Ledelsen vil sætte fokus på dokumentationen og evaluering for at sikre, at der arbejdes med den HELE pædagogiske læreplan – ligeligt vægtet ud fra børnegruppens behov.

Kommende fokus: Resultater fra T3 i program for læringsledelse viser, at vi skal sætte fokus på relationen mellem barn og voksen. Vi har valgt at arbejde med: Måden vi er sammen med børnene på via Anette Prehn og Christina Abildgaard. Ved hjælp af video vil vi løbende følge udviklingen i den måde vi er sammen med børnene på. Vi vil anvende de tolv samspilstemaer i RARRT.

Maddannelse. Vi ønsker at skabe opmærksomhed på maddannelse, madmod og kostpolitik med afsæt i bogen MADRO, skrevet af Morten Elisøe og Anne Gaardmand. I det store samfund opleves det, at der er flere der tidligt i deres liv får udfordringer i deres forhold til mad og deres krop. Vi ønsker at sætte spot på, at det ikke starter hos os.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Der vil forekomme løbende evalueringer. Hele huset vil deltage. En af arbejdsmetoderne vil være aktionslæringsforløb, ud fra de nye erkendelser vi kommer til i forløbene.